

A profi

Elhaltak a zenemű utolsó hangjai. A karmesteri emelvényen fekete bőringben és fekete nadrágban egy férfi áll – még mindig háttal a koncert-terem közönségének – jobb kezében magasra emelve Verdi Requiemjének lángvörös kötésű partitúráját. Nézzétek az isteni mester művét! Nincsen nála nagyobb. Őt ünnepeljétek! Hosszan kitartja a pillanatot, majd visszahelyezi a partitúrát az állványra, és kezének egyetlen intésével felállítja a hatalmas kórust, majd a zenekart, külön rámutatva a harsonásokra, a dobosra és a hegedűsökre. Most az énekeseket mutatja be, akik a közönség egyre erősödő tombolása közepette átszellemült mosollyal köszönik meg az éljenzést, s végül – hosszú várakozásunk jutalmaként – szembenéz velünk ő is. A maestro, a világsztár, a különleges adottságú showman, a zenész, aki valószínűleg úgy ismeri Verdit, ahogyan ma csak kevesen, aki másfél órán át ellenállhatatlan erővel és szuggesztivitással irányította zenekarát és közönségét egyaránt. Eddig énekesként ismertük, most új oldaláról mutatkozott be a budapesti közönségnek.

Jose Cura. Szerelmesen öleli magához a Verdi-partitúrát.

Köztudomású, hogy a Zeneakadémia közönsége érzékeny, zeneértő, bennfentes – és fegyelmezetlen. Koncertet ott még nem ültem úgy végig, lett légyen szó a zeneirodalom bármely gyöngyszeméről, bármely világsztár előadásában, hogy a rozoga székek ne a legihletettebb pillanatokban recscentek volna fel, hogy a tételszünetben ne tüszögött volna valaki egy bödületest, hogy apró hörgések, elfojtott köhögések, zizegések és harákolások ne kísérték volna végig a mégoly nagyszerű előadást. Ezúttal mindez elmaradt. Jose Cura mesterien bánik a hallgatósággal, éppen úgy, mint a zenészeivel, úgy ezer emberrel a pukkadásig telt, jó öreg Zeneakadémián. Pisszenés sem hallatszik a zenei szünetekben. Telt, sűrű a csend, majd indul a haragvó, lüktető, szenvedélyes zene, áthatja minden porcikánkat, egyetlen másodpercre sem szakadunk ki szédületes vonzásából. Erősen, tisztán zeng a kórus, a harsonások játéka egészen különleges, a szólisták, Cserna Ildikó, Ulbrich Andrea, Kovácsházi István és Bretz Gábor kiemelkedően teljesítenek.

Jose Cura új generációkat hódíthat meg az előadasmódjával. A komolyzene, amelyet hagyományosan egy szűk, idősebb korosztály fogyaszt szerte a világon, a fiatalok számára is megszerethetővé válhat a szenvedélyes dirigens személyiségén keresztül, aki nem csupán karmester, hanem táncművész is egy személyben. Minden mozdulata kidolgozott, egy tökéletesen végiggondolt és begyakorolt koreográfiát ad elő, lenyűgözően szép mozdulatokkal, páratlan lendülettel és intenzitással. Teste, akár egy erőművészé. Szokatlan gesztusai – egy zenei csúcsponton fenyegetően az ég felé emelt mutató ujj, a tételszüneteket irreálisan hosszán, szoborszerű merevséggel jelző teste, a lírai hangzásoknál tett ölelő mozdulatai – bevésődnek az ember emlékezetébe. Senkiéhez sem hasonlítható karmesteri stílus ez, viszont nagyon is ismerős a modern tánc művelői és kedvelői számára.

A Requiem utolsó hangjának lezárása után mély, tudatosan megkomponált sóhajt hallat, amely elhallatszik az utolsó sorig is. Mintha mindnyájunk melléből szakadt volna ki az együttes élmény boldogságának hangja. Cura semmit sem bíz a véletlenre, előadásában nincs helye a rögtönzésnek. Igazi profi. Remélhetőleg nem annyira, hogy ne élvezné azt, amit csinál, és annyira sem, hogy a spontaneitás teljes hiánya zavaró lenne. Egyébként pedig bánjuk is, mit érez, bánjuk is a spontaneitást, ha a hatás, amit bennünk kelt, tökéletes. Lévai Katalin A szerző az Európai Parlament képviselője